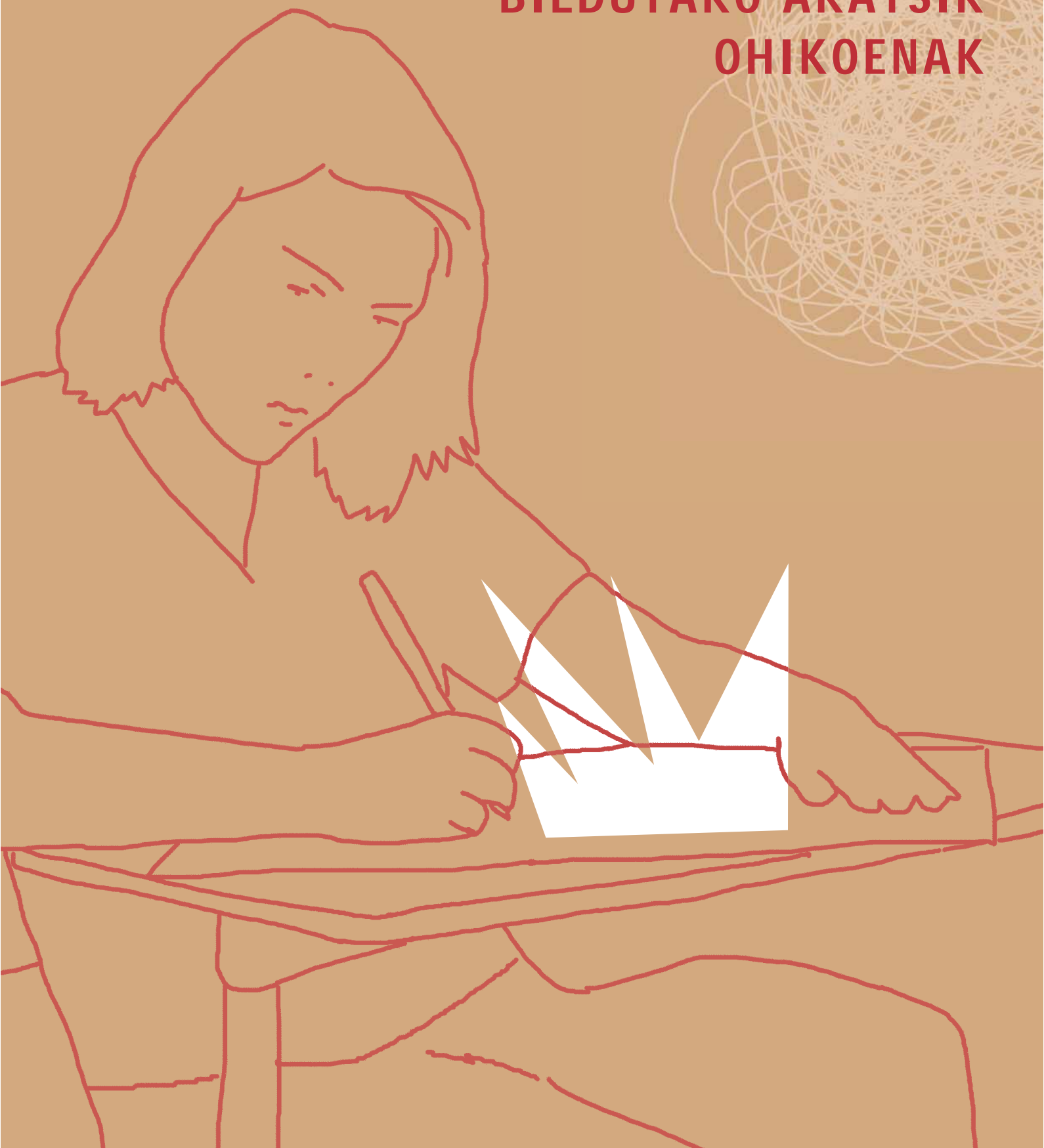

2.

**MAILAKO IDATZIZKO
AZTERKETA-DEIALDIETAN
BILDUTAKO AKATSIK
OHIKOENAK**

Azterketetan atzeman diren akatsik arruntenak, ohikoenak, jaso dira dokumentu honetan. Har itzazu kontuan zure idatzizko eta ahozko lana hobetzeko

Abiapuntu gisa, 2005eko HABEren azterketa-deialdiko hainbat lagin hartu dira. Iruzurgile batzuek kutxetatik eta bankuetatik dirua ateratzeko txartelak kopiatu dituzte eta azterketariari dirua lapurtu diote. **Gutuna idatzi behar dio bankuko zuzendariari**, gertatu zaiona **azaldu** eta **konponbidea eskatzeko**

Hona hemen ikasleek bete behar zuten eginkizuna:

Zuzendariari gutun formalak idatzi diote. Azalpenak eman dizkiote bankuko zuzendariari eta iraganean gertatutako zerbaiten narrazioa egin dute. Salaketa egitea, kexa adieraztea, kontuak eskatzea edo akordioetara iristea izango dira gutunetan errepikatuko diren beste hainbat hizkuntza-funtzio. Testuaren luzera: 250 hitz.

Gutunetan azaltzen diren akatsik errepikatuenak bildu dira dokumentu honetan. Maila honetan hizkuntza hedatuagoa eta aberatsagoa erabiltzen dute ikasleek eta bai eginkizuna eta bai testuaren luzera mailari dagokiona da. Akatsen zerrendak erakusten digu bigarren mailako ikasleek non dituzten zailtasunak, bai akatsei aurre egiteko neurriak hartzeko edo akats horietan arretoa berezia jartzeko, eta baita ere, ikas-prozesuan zeintzuk diren atzetik datozen akatsak ikusteko eta, beraz, zein diren fosilizatzearen arriskua duten akatsak, eta gerora ere, goiko mailetan, arazo izango direnak ikusteko.

2. mailako akatsak

Hizkuntzaren arloa

Azterketetatik jasotako adibideak

Forma zuzena

Deklinabidea

Gehiago dira nork forma aukeratzeko duten ikasleak nor-en orde, kontra-koak baino. Hala ere, bietakoak daude.

-rik behar ez denean jarri edo alde-
rantziz
Izenari jarri orde aditzari jarri "ez
dago zer eginik" egituraren parekoa

Zeren zain? zeren bila?-ren gabe
Zeren kontra?

Non zehar? Nondik zehar? -ren jarrita

-z oker. Zertaz? Nork edo nondik?,
-gatik/-gandik nahasketa

Ergatiboa:

Norbaitek sar daiteke, horrek lotsakeria iruditu zitzaidan, nik pentsatzen ari naizen, nik ez nintzela iruzur horren egilea izan, nik betetzen saiatzen naiz, askok gara, nik ez nago prest ordaintzera, honek...ari zela,...ohartu zen..., enpresa onartu beharko ditu, txartel hori muga dauka jarrita, arduraduna ez zeukan nirekin hitz egiterik

Partitiboa:

gauza garrantzitsuena, hori ez da nahiko-rik
ezin nuen lo eginik

-ren eta posposizioak

zure deia zain nago
tiket guztiak bila joan nintzen
Halako gertaeran babestuta gaude

kontrakoa:

hiriaren zehar, hemendik urrunean eginak

Zertaz? -gatik/-gandik

Gauza batean konturatu naiz
Nire lantegiaz bidalita
zuregatik espero dut atentzioa eta onarpena

Norbait sar daiteke, hori lotsagabeke-ria iruditu zitzaidan, ni pentsatzen ari naizen, ni ez nintzela iruzur horren egile izan, ni betetzen saiatzen naiz, asko gara, ni ez nago prest ordaintzeko, hau... ari zela, ... ohartu zen..., enpresa onartu beharko ditu, txartel horrek muga dauka jarrita, arduraduna ez zeukan nirekin hitz egiterik

gauzarik garrantzitsuena, hori ez da nahikoa
ezin nuen lorik egin

zure deiaren zain nago
tiket guztien bila joan nintzen
Halako gertaeren aurka babestuta gaude

hirian zehar, hemendik urrun eginak

Gauza batez/batekin konturatu naiz
Nire lantegitik bidalita
zuregandik espero dut atentzioa eta onarpena

2. mailako akatsak

Hizkuntzaren arloa	Azterketetatik jasotako adibideak	Forma zuzena
Deklinabidea nora/non nongo/nondik zer/non Ez dago, non; gabe dago zer -ean/-an; -rako/-arako ahozkotik: -ean/en, arekin/akin	Kasua ahaztu edo nahasi: <i>egunkaria berri bat irakurri nuen</i> <i>bere lekuan itzul dadin, etxean ailegatu</i> <i>Zure bulegoko jasotako eskutitza</i> <i>Nire kontu korrontean dirurik gabe dago</i> Atzizkia hartzean: <i>apirilan, bankuarako,</i> <i>hauen arten, bulegoakin,</i>	<i>egunkari berri bat irakurri nuen</i> <i>bere lekura itzul dadin, etxera ailegatu</i> <i>Zure bulegotik jasotako eskutitza</i> <i>Nire kontu korrontea dirurik gabe dago</i> <i>apirilean, bankurako</i> <i>hauen artean bulegoarekin</i>
Mugatzailea Kasu gutxi badira ere, oraindik, deklinabidean bezala, badira era honetako akatsak Mugagabea erabili beharrean, mugatzaile plurala	Mugatzailea -a falta, <i>kontu berri irekitzeko, izugarritzko gastu aurkitu nituen, ordainagiri irakurtzerakoan</i> -a/-ak : <i>isuna bat, erosketak horiek</i> Mugagabea: <i>zenbat dirua, hamaika salaketak, zer pausok eman, segurtasun neurriak gehiago, 1000 kreditu txartelak kopiaitu dituzte, zenbait gauzak, hainbeste gauzak</i>	<i>kontu berria irekitzeko, izugarritzko gastuak aurkitu nituen, ordainagiria irakurtzerakoan</i> <i>isun bat, erosketak horiek</i> <i>zenbat diru, hamaika salaketa, zer pauso eman, segurtasun-neurri gehiago, 1000 kreditu-txartel kopiaitu dituzte, zenbait gauza, hainbeste gauza</i>
Adizlaguna Adizlagunari numeroa erantsi osagarria plurala denean (kalko morfologiko orokorra)	Adizlaguna <i>ordaindutak zeunden</i>	<i>ordainduta zeuden</i>
Aditza ari/-tzen nahasketa (aspektu puntuala/ez amaitua) aspektu bukatua erabiltzea ez amaituaren ordezt alderantziz Oraina eta iragana nahasi. Beti z fonema dute hasieran azken boladan (iraganean) Subjektuarekin ez datoz bat (iraganean gehienak) nor/nori/nork eta nor-nork nahasi, ia beti, nori forma dutenen alde. Goiko mailetan eta zenbait euskalkitan era bai.	Aspektua: <i>hasieran etxe berriztatzen genuenez</i> <i>Ez badute ezer konpondu, konponbide bat eskatu dizuet, berri hartan ipini zuen ez dut ongi lo egin</i> <i>konturatzen naiz zer egin duzue</i> Aditzaren komunztadura: Denbora: zerbait arraroa gertatzen <u>zaidan</u> , errudunak <u>zinatela</u> <i>azken bolada honetan jaso zituzten</i> Pertsona: horrela geratu <u>zen</u> , ezetz boro-bila eman <u>zian</u> , izugarritzko salaketa jarriko <u>zeniguke</u> , zuek lapurtu <u>ziguten</u> , zuk ni ezagutzen <u>duzu</u> , egunkarian irakurri <u>duzunez</u> , zuek demostratu behar <u>duzula</u> Plurala/singularra: Numeroa: hil <u>hau</u> ... <u>dira</u> , txartelak kopiaitu egin <u>dutela</u> Paradigma nahasteak: Nor-nork/nor-nori-nork: diru barik utziko <u>didate</u> , tratatu <u>didazuelako</u> , erantzungo <u>nauzula</u> , jakinaren gainean jarri <u>ziguten</u>	<i>etxea berritzen ari ginenez</i> <i>Ez badute ezer konpontzen, konponbide bat eskatzen dizuet, berri hartan ipintzen zuen, ez dut ongi lo egiten</i> <i>konturatu naiz zer egingo duzuen</i> <i>zerbait arraroa gertatzen zitzaidan,</i> <i>errudunak zaretela</i> <i>azken bolada honetan jaso dituzte</i> <i>horrela geratu nintzen, ezezko biribila eman zidan, izugarritzko salaketa jarriko genizuke, zuek lapurtu zeniguten, zuk ni ezagutzen nauzu, egunkarian irakurri dudanez, zuek demostratu behar duzuela</i> <i>hil hauek... dira, txartelak kopiaitu egin dituztela</i> <i>diru barik utziko naute, tratatu nauzuelako, erantzungo didazula, jakinaren gainean jarri gintuzten</i>

2. mailako akatsak

Hizkuntzaren arloa	Azterketetatik jasotako adibideak	Forma zuzena	
Aditza	Axola edo inporta zait/ *ardurutzen zait	Alderantziz: ez <u>nuen</u> inportantziarik eman	ez <u>nion</u> inportantziarik eman
	-arazi sortzen ditu erabilera forma okerrak (ik. lexikoa)	Nor-nori/nor-nork: gehien ardurutzen <u>zaidan</u> gauza	gehien ardurutzen <u>nauena</u>
	forma sintetikoari ari erantsi	Nor/Nor-nork: han pasatu <u>nuena</u> , egunkarian agertu <u>zuela</u> artikulua bat, saiatuko <u>du</u> <u>ohartarazi</u> naiz	han pasatu <u>zena</u> , egunkarian agertu <u>zela</u> artikulua bat, saiatuko <u>da</u> <u>ohartu</u> naiz
	denbora, pertsona edo pluralgilea okerra edo paradigma okerra	Ari: errudunei bilatzen <u>ari</u> <u>zabiltzatela</u>	errudunen bila zabiltzatela
Testuinguruan erabilera desegokia	Subjuntiboa eta ahalera: kezkatu ez <u>nadila</u> , eman <u>niezaien</u> , gauzak argitu <u>diezazkide</u> , argitzea <u>nahiko</u> <u>zenidake</u> , erantzuna <u>positiboa</u> izan <u>daitezen</u> , <u>sala-keta</u> publiko bat egin <u>dezan</u> , ez <u>nuen</u> <u>nahi</u> ... <u>ika-mika</u> etorri <u>ditzala</u> , elkartu <u>dezakegu</u>	kezkatu ez <u>nendila</u> , eman <u>ziezadaten</u> , gauzak argitu <u>ziezazkide</u> , argitzea <u>nahiko</u> nuke, erantzuna <u>positiboa</u> izan <u>dadin</u> , <u>salaketa</u> publiko egin <u>dezadan</u> , ez <u>nuen</u> <u>nahi</u> ... <u>ika-mika</u> izan <u>zedin</u> , elkar <u>gaitetze</u>	
	zerbait <u>galde</u> <u>niezaion</u> deitu <u>nion</u> , gonbenigarria izango zen ... <u>hitzordua</u> eman <u>dezazula</u>	zerbait <u>galdetzeko</u> deitu <u>nion</u> , komenigarria izango litzateke... <u>hitzordua</u> <u>ema-tea</u>	
Lexikoa	Hurbiltasun semantikoak edo formalak (askotan fonetikoak) edo kalkoek sortzen dituzte nahasteak	Hitzak asmatu edo hitzak nahastu: <u>zenbakia</u> , oso <u>premiatzkoa</u> da egoera, arazo <u>premia</u> da eta <u>lehenengo</u> astean, <u>arruntena</u> izango litzateke, gauza <u>teknikak</u> daudelako, adituena <u>eskupean</u> , <u>kontua</u> larria, <u>gosaldia</u> , <u>aurduradun</u> , <u>ea</u> <u>ea</u> denak, <u>iruzur</u> batek kopiatu egin dituelako, <u>ahorro</u> guztiak, <u>Agurrak!</u>	<u>kopurua</u> , oso <u>larria</u> da egoera, arazo <u>larria</u> da eta <u>lehenengo</u> astean, <u>errazena</u> izango litzateke, gauza <u>teknikoak</u> daudelako, adituena <u>eskuetan</u> , <u>egoera</u> larria, <u>gosaria</u> , <u>arduradun</u> , <u>ia-ia</u> denak, <u>iruzurgile</u> batek kopiatu egin dituelako, <u>aurrezki</u> guztiak, <u>Agur!</u>
	arazi behar ez denean erabili; -tu analogiaz erroari erantsi edo zuzenketa egin eta kendu	Esanahiari begira oker sortutako aditzak: <u>argiarazi</u> , <u>argitarazi</u> digu, interesa <u>erakar</u> zuena, <u>ordain</u> behar dut; <u>gordetu</u>	<u>argitu/lazaldu</u> , <u>argitu</u> digu, interesa <u>sortu/piztu</u> zuena, <u>ordaindu</u> egin behar dut, <u>gorde</u>
	-ko/-ren hurbil ikusten dira; elipsia ez dute egiten	Elkarketak: <u>altzariko</u> denda	<u>altzari-denda</u>
	Batzuetan kalkoak, besteetan euskarazko forma okerrak	Egitura okerrak: <u>dirurik</u> eza <u>daukat</u> , <u>gaixotasun</u> apur batez <u>amaitu</u> baitut	<u>badirudi</u> , <u>dirurik</u> ez <u>daukat</u> , <u>gaixorik</u> <u>amaitu</u> baitut
	Lokuzioak: <u>premia</u> <u>naizela</u> , <u>soluzioa</u> <u>hartuko</u> <u>dut</u> , ez <u>nuen</u> <u>inportantzia</u> <u>ematen</u> , <u>eraman</u> <u>dudan</u> ezustekoa	<u>premia</u> <u>nagoela</u> , <u>soluzioa</u> <u>bilatuko</u> <u>dut</u> , ez <u>nion</u> <u>garrantzirik</u> <u>ematen</u> , <u>hartu</u> <u>dudan</u> ezustekoa	
	Kalkoak: <u>erraza</u> lortzen dena, <u>erraza</u> <u>gastatzen</u> da, <u>momentu</u> arte, <u>ez</u> <u>zien</u> <u>krediturik</u> eman	<u>erraz</u> lortzen dena, <u>erraz</u> <u>gastatzen</u> da, <u>momentuz</u> , <u>ezin</u> <u>zien</u> <u>sinistu</u>	

2. mailako akatsak

Hizkuntzaren arloa

Azterketetatik jasotako adibideak

Forma zuzena

-ren/-ko nahasi; nominalizazioa, -tea/teko; gaztelaniazko gerundio okerrak, eskatuz/eskatzeko

Helburuzkoak: ezerezean uztearen esperantzarekin, eskaera ondo hartu dagokionez

ezerezean ez uzteko esperantzarekin, eskaera ondo hartuko duzulakoan

Ere: edukiko dute ere, salatu nuen ere

...ere edukiko dute, ... ere salatu nuen

Nominalizazioak: gustatuko litzaidake zerbait esaten badidazue

zerbait esatea gustatuko litzaidake

Denborazkoak: Hitz egin bukatu bezain laster, hau gertatzen ez zaizu arte

Hitz egiten bukatu bezain laster, hau gertatzen ez zaizu arte

Ahozko erregistroan entzuten diren egiturak

Moduzkoak: nola bueltatzeko ...arazo bat izan baitnuen

nola bueltatzeko ...arazo bat izan nuen

Erlatibozkoak:

-la

Gastu batzuk nireak ez zirela
Hiru gastu ez direla nireak

Nireak ez ziren gastu batzuk
Nireak ez diren hiru gastu

-z: Zertaz?/ Zer?

Konturatu nintzenaz azalduko dizut
Gertatu zaidanez azaltzeko
Adierazi nahian

Konturatu nintzena azalduko dizut
Gertatu zaidana azaltzeko
Hau adierazten zuena

Ezezkoetan ordena:

nik inoiz erosi nituen gauzak

-ela edo -elako/ -n: izango dugula itxaropenarekin

nik ez nituen sekula gauzak erosi izango dugun itxaropenez

Ezezkoak: Lehen inoiz gertatu izana

Lehen sekula gertatu ez dena

Konparatiboak: Normalean baino aldiz gehio

Normalean baino gehiagotan

Konpletiboak:

-n

irakurri nuen... kopiatu zituzten, nire txartela kopiatu zituzten eta gero erabiltzen zuten, konturatu nintzen niri ere kopiatu zidaten, konturatu nintzen... azaldu zen, ohartu nintzen... nintzen, konturatu ginen ...ez genituen, uste dugu konponbide bat beharko zenuketen, ikus dezakezu... nengoen, baina han ez didaten ezer esaten, dirua eman beharko zeniguten uste dut, esan zidan ez zekien ezer

irakurri nuen... kopiatu zituztela, nire txartela kopiatu zutela eta gero erabiltzen zutela, konturatu nintzen niri ere kopiatu zidatela, konturatu nintzen... azaldu zela, ohartu nintzen... nintzela, konturatu ginen... ez genituela, uste dugu konponbide bat beharko zenukela, ikus dezakezu... nengola, baina han ez zidatela ezer esaten, dirua eman beharko zenigukela uste dut, esan zidan ez zekila ezer

Konpletiboak
Iraganeko formetan -n

Orainaldian -Ø

Ø/-(e)la

kontuan hartu behar da .... da, esango dizut .... gastuak dira, esan behar dizut ... joan naiz, zenbait froga behar izango ditu uste dut

kontuan hartu behar da .... dela, esango dizut .... gastuak direla, esan behar dizut ... joan naizela, zenbait froga behar izango dituela uste dut

Zehar galdera

Zehar galdera:

-ela/-n

ez dakit ziur dela ala ez

ez dakit ziur den ala ez

ba/-n

jakin nahi nuke ....pentsatua badauka-zue ala ez

jakin nahi nuke ....pentsatua daukazue ala ez

Ohi: Kutxazainetan oso erabiltzen ohia da eta

Kutxazainetan erabili ohia da eta

2. mailako akatsak

Hizkuntzaren arloa

Azterketetatik jasotako adibideak

Forma zuzena

Hitzen ordena

Kalkoak eta euskarazko erabilera okerrak

Hitzen ordena: *gaia zurekin konpondu nahiago dut, ez nion arretarik berriari jarri, dena hau esanda, orduan nire bikotea eta biok onena izango zela gutun bat idaztea zuzendariari pentsatu genuen, goizean irratian eta egunkarian agertu zuela artikulo bat horri buruz hitz egiten esan zidan, eta erabili dut asko kreditu txartela eguneroko ordainketak egiteko, nire arazoa azaltzeko eta konponbide bat aurkitzeko bion artean idazten dizut, horrenbestez ahalik eta azkarren nire arazoa konpontzea espero dut, eta daramat ia bititza osoa nire dirua zure bankuan gordetzen, orain zuk zeozer egingo duzula arazo hau konpontzeko espero dut, eta guk ziurtasun handiarekin zure esku utzi behar genuke gure diru*

nahiago dut gaia zurekin konpondu, ez nion berriari arretarik jarri, hau guztia esanda, orduan, nire bikoteak eta biok pentsatu genuen onena izango zela zuzendariari idaztea, goizean esan zidan irratian eta egunkarian horri buruzko artikulo bat agertu zela, eta asko erabili dut kreditu-txartela eguneroko ordainketak egiteko, nire arazoa azaltzeko eta bion artean konponbide bat aurkitzeko idazten dizut, horrenbestez, nire arazoa ahalik eta azkarren konpontzea espero dut, eta ia bititza osoa daramat nire dirua zure bankuan gordetzen, orain espero dut zuk arazo hau konpontzeko zer edo zer egitea, eta guk ziurtasun handiz utzi beharko genuke gure dirua zure esku

Komunztadura

(ik.aditza)

Komunztadura:

Numeroa:

Plurala singularraren orde: *gertakizun honen berri eman beharko lizkieke, beldur handia ematen dizkit (didate ondorioek), konponbideak aurkitzeko lagundu dizkidazuelako, galdera guztiei erantzuna aurkitu nituen. Singularra pluralaren orde: *halako gauzak gerta daiteke, ni daukadan ordain agiriak ez dira, zerrendak eman zidanarekin**

Pertsona: *garrantzi handirik ez nuen eman, 10 urte daramala (nik), nire eskaera erantzungo diozuelakoan*

Denbora: *egon nadila esan zidaten (irag), galdetu nion zer gertatuko den*

gertakizun honen berri eman beharko liekete, beldur handia ematen didate (ondorioek), konponbideak aurkitzeko lagundu didazuelako, galdera guztiei erantzuna aurkitu nien

halako gauzak gerta daitezke, nik dauzkadan ordainagiriak ez dira, zerrendak eman zizkidanarekin

garrantzi handirik ez nion eman, 10 urte daramatzadala (nik), nire eskaera erantzungo duzuelakoan egon nendila esan zidaten (irag), galdetu nion zer gertatuko zen

2. mailako akatsak

Hizkuntzaren arloa

Azterketetatik jasotako adibideak

Forma zuzena

Antolatzaileak

Kalkoak, forma indartuak, analogia okerrak (ahalik eta lehen: *lehenik eta behin* eta *ahalik eta azkarren* nahasita) edo adbertsatiboaren lekuan distributiboa erabiltzea (*alde batetik... eta bestalde*)

Loturak:
badakizunez (como ya sabeis) ahalik eta lehen, orain duela ikaragarria dirudit, baina bestetik...

dakizunez, ahalik eta azkarren, orain dela, ikaragarria iruditu zitzaidan, baina bestalde...

Ortografia

Ahoz esaten diren bezala idatzita

z/s: *babesteko, ziurtazun, gaztu bat, keskagarri, aurkesten, murriztuta, serbitzu, gaztu horiek, irizten denean posik, zerbait keskagarri oso, askarren, sortzi eta erdietan, asken*

ts/tx/tz: *deskantxatzen, erakutzi*

bait: *baitda, egiteko behar baitdut, baitdu*

h: *ahilegatu, nahiz (naiz), onekin zerikusia, tratuak ahutziko ditut arira, ogei, horria, eun, , arremana ona*

Bestelakoak: *sinerazi, konbeni zelako idatziko diazun soluzio bat bilatuta, pasaden asteen, da, senarraren gana, diru ezan arrazoia, denai, hila bete, bidalduta eta gero*

babesteko, ziurtasun, gastu bat, kezkarri, aurkesten, murriztuta, zerbitzu, gastu horiek, irizten denean pozik, zerbait kezkarri oso, azkarren, zortzi eta erdietan, azken

deskantsatzen, erakutsi

baita, egiteko behar baitut, baitu

ahilegatu, naiz, honekin, zerikusia, tratuak hautsiko ditut harira, hogei, orria, ehun, harreman ona

sinestrazi, komeni zelako, idatziko didazun soluzio bat bilatuta, pasa den asteen, eta senarrarengana, dirua ez zen arrazoia, denari hilabete, bidali eta gero

Bestelakoak

Amaiera desegokia:

gehiagorik ez esaterako asmoz (bukaera);

kalkoa: *agurtzen naiz*

egitura okerra: *erantzuna laster eta egokia izango dela itxaropen*

Zati ulergaitzak: *Niri gertatutakoa ez ezik, Euskal herri osoan ere azaltzea da, asmo osoa ordaintzeko langileei...*

Inkoherentziak lexikoan: *"pixka bat" kezkatua nagoelako (kezka handia badu ere)*

Galdegaia: *bikoiztu egin duenak*

esan beharreko besterik ez dudanez gero

agurtzen zaitut

erantzuna azkarra eta egokia izango delako itxaropenez

bikoiztu duenak

